ELSEVIER Nummer 48 (4 December 2010), pagina 92. © Elsevier

BOEK NON-FICTIE

Debat herzien

Goed boek over het klimaat polariseert niet

Marcel Crok: *De staat van het klimaat* (Paradigma)

Marcel Crok heeft geen auto. Hij eet weinig vlees, is tegen ongebreidelde consumptie en past politiek gezien bij GroenLinks. Zo omschrijft hij zichzelf in het voorwoord van zijn boek *De staat van het klimaat*. Crok heeft duidelijk geleerd van de dwarse Deense denker Bjørn Lomborg, die zich ook zo afficheert, alvorens met voorstellen en argumenten te komen die door veel linkse types als diabolisch worden gezien. Idem Crok. Zo stelt hij in het laatste hoofdstuk dat klimaatbeleid pakweg de komende honderd jaar geen zin heeft.

Chemicus en wetenschapsjournalist Crok heeft zijn baan opgezegd om dit boek te kunnen schrijven. Hij sprak bijna iedereen die er op wetenschappelijk gebied toe doet, is goed op de hoogte van de ins en outs, schrijft het helder op en probeert op lovenswaardige wijze de kloof tussen de klimaat-alarmisten en -sceptici te overbruggen. Zo stelt hij dat er geen twijfel over hoeft te bestaan dat de concentratie van het gas CO_2 in de atmosfeer sterk is gestegen, dat dit bovenal door menselijk toedoen komt en dat dit gas de neiging heeft om warmte vast te houden. Oftewel, de mens levert een bijdrage aan de opwarming van de aarde. Tot zover zit Crok op één lijn met Al Gore en Greenpeace.

Maar dan komt het. Die bijdrage is misschien tamelijk klein vergeleken met de natuurlijke variatie in het klimaat. Ook is het de vraag of het klimaat wel zo sterk opwarmt: de metingen van de temperatuur zijn buitengewoon dubieus. Ook begrijpen we maar weinig van alle terugkoppelingen in het klimaat: okay, kooldioxide houdt warmte vast, maar wat gebeurt er daarna?

Crok stelt zich op zoals iedere wetenschapsjournalist het vak zou moeten uitoefenen. Hij wil niet alleen maar doorgeefluik zijn, maar probeert zelf ook een bijdrage aan de wetenschap te leveren. Veel wetenschappers zijn graafmachines, die heel veel van één minuscuul onderwerp afweten, maar het overzicht missen. Op basis van die helikopterview komt Crok tot het inzicht dat er eigenlijk geen inhoudelijk klimaatdebat is. Immers, iedereen verwijst naar de alarmerende rapporten van het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC), het instituut van de Verenigde Naties, en zegt: 90 procent van de wetenschap staat daar achter. Het is de vraag of dat waar is en hoe betrouwbaar dat IPCC is. Het is ook de vraag hoe goed de klimaatwetenschap zichzelf kan reguleren, maar feit is dat door dat verwijzen naar de officiële rapporten het debat ontbreekt. Een andere conclusie is dat er in de klimaatwetenschap maar anderhalf hard feit is. Feit één is dat de CO_2-concentratie sterk is gestegen, feit anderhalf dat de temperatuur misschien een klein beetje is gestegen. Hoezeer feit nummer één met feit nummer anderhalf te maken heeft, is onduidelijk.

Crok schreef een uitzonderlijk goed boek. De complimenten ervoor dienen overigens niet alleen aan het adres van Crok te worden gericht. Hij is geholpen door een klimaatonderzoeker. In het dankwoord: 'Helaas is het debat op dit moment nog zo gepolariseerd dat hij er de voorkeur aan geeft om anoniem te blijven.' Chapeau voor deze *deep throat!*

Simon Rozendaal

Klimaatbeleid is zinloos, zegt chemicus en journalist Crok

MARCEL CROK

Chemicus (39). Was redacteur bij technologietijdschrift *De Ingenieur* en maandblad *Natuurwetenschap & Techniek*. Won in 2005 als eerste de **Glazen Griffioen**, een aanmoedigingsprijs voor jonge wetenschapsjournalisten.

Foto Patrick Post/HH